

➤ (۲) «وَعَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُعَلَّى بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ الْوَشَاءِ عَنْ دَاوُدَ بْنِ سِرْحَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: لَا تَأْكُلْ فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ.»^۱

• نهی مذکور ظهور در حرمت دارد اما موضوع حرمت «اکل در آئینه ذهب و فضه» است.

➤ (۳) «وَعَنْ عِدَّةٍ مِنْ أَصْحَابِنَا عَنْ سَهْلِ بْنِ زِيَادٍ عَنِ ابْنِ مَحْبُوبٍ عَنِ الْعَلَاءِ بْنِ رَزِينٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ ع أَنَّهُ نَهَى عَنْ آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ.»^۲

• ماده نهی هم همانند هیأت آن، ظهور در حرمت دارد. حرمت به ذات این ظروف تعلق گرفته است.

➤ (۴) «وَعَنْهُمْ عَنْ سَهْلٍ عَنْ عَلِيِّ بْنِ حَسَّانَ عَنْ مُوسَى بْنِ بَكْرِ عَنْ أَبِي الْحَسَنِ مُوسَى ع قَالَ: آنِيَةُ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ مَتَاعُ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ.»^۳

• ظاهر این عبارت این روایت با کراهت هم قابل جمع است. حکم مربوط به ذات ظروف است.

➤ (۵) «وَعَنْهُمْ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ عُثْمَانَ بْنِ عِيسَى عَنْ سَمَاعَةَ بْنِ مِهْرَانَ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ: لَا يَنْبَغِي الشُّرْبُ فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ.»^۴

• این عبارت هم با کراهت قابل جمع است اگرچه می تواند با حرمت هم سازگار باشد. توجه شود که حکم مربوط به «شرب در آئینه» است.

➤ (۶) «وَعَنْهُمْ عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ عَنْ يُونُسَ بْنِ يَعْقُوبَ عَنْ أَخِيهِ يُوسُفَ قَالَ: كُنْتُ مَعَ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع فِي الْحَجْرِ - فَاسْتَسْقَى مَاءً - فَأَتَيْتَ بِقَدَحٍ مِنْ صُفْرٍ فَقَالَ رَجُلٌ - إِنَّ عَبَادَ بْنَ كَثِيرٍ يَكْرَهُ الشُّرْبَ فِي الصُّفْرِ فَقَالَ لَا بَأْسَ - وَقَالَ ع لِلرَّجُلِ أَلَا سَأَلْتَهُ أَذْهَبُ هُوَ أَمْ فِضَّةٌ.»^۵

• صُفْر (یا صفر) = روی (عنصر روی)

• از این روایت استفاده می شود که آب خوردن در ظرف از جنس روی، مانعی ندارد اما اینکه حضرت در ادامه می پرسند آیا از عباد بن کثیر (که فتوا به کراهت روی داده است) نپرسیدی که آیا روی طلا یا نقره

۱. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۶

۲. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۶

۳. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۷

۴. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۷

۵. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۷

است؟ این عبارت ظاهر آن است که در ظروف طلا و نقره، آب آشامیدن مشکل داشته است. پس روایت به «شرب در آنیه» اشاره دارد.

➤ (۷) «مُحَمَّدُ بْنُ عَلِيٍّ بْنِ الْحُسَيْنِ بِإِسْنَادِهِ عَنْ أَبَانَ عَنْ مُحَمَّدِ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ أَبِي جَعْفَرٍ قَالَ: لَا تَأْكُلُ فِي آنِيَةِ ذَهَبٍ وَلَا فِضَّةٍ.»^۱

• روایت درباره «اکل در آنیه» است.

➤ (۸) «وَعَنْ النَّبِيِّ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ قَالَ: آنِيَةُ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ مَتَاعُ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ.»^۲

• روایت درباره ذات آنیه است. اگرچه روایت با کراهت هم سازگار است.

➤ (۹) «وَبِإِسْنَادِهِ عَنْ شُعَيْبِ بْنِ وَقِيدٍ عَنِ الْحُسَيْنِ بْنِ زَيْدٍ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ آبَائِهِ ع فِي حَدِيثِ الْمَنَاهِي قَالَ: نَهَى رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنِ الشُّرْبِ فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ.»^۳

• روایت که می تواند مبین روایت قبل باشد مربوط به «شرب در آنیه» است.

➤ (۱۰) «أَحْمَدُ بْنُ مُحَمَّدٍ الْبَرْقِيُّ فِي الْمَحَاسِنِ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ عَنْ حَمَادِ بْنِ عَثْمَانَ عَنْ عَبْدِ اللَّهِ بْنِ عَلِيٍّ الْحَلَبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ أَنَّهُ كَرِهَ آنِيَةَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْآنِيَةَ الْمُفَضَّضَةَ.»^۴

• روایت ذات آنیه را مورد حکم قرار داده است و با کراهت هم قابل جمع است ضمن اینکه «ظروف آب نقره» را هم مورد اشاره قرار داده است.

➤ (۱۱) «عَبْدُ اللَّهِ بْنُ جَعْفَرٍ فِي قُرْبِ الْإِسْنَادِ عَنْ هَارُونَ بْنِ مُسْلِمٍ عَنْ مَسْعَدَةَ بْنِ صَدَقَةَ عَنْ جَعْفَرِ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنْ أَبِيهِ ع أَنَّ رَسُولَ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَسَلَّمَ عَنْ سَعِيدِ بْنِ سَعْدٍ - مِنْهَا الشُّرْبُ فِي آنِيَةِ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ.»^۵

• روایت مربوط به «شرب در آنیه» است و حکم به حرمت می دهد.

➤ (۱۲) «مُحَمَّدُ بْنُ يَعْقُوبَ عَنْ عَلِيِّ بْنِ إِبْرَاهِيمَ عَنْ أَبِيهِ عَنِ ابْنِ أَبِي عَمِيرٍ عَنْ حَمَادِ بْنِ الْحَلَبِيِّ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع قَالَ:

۱. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۸

۲. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۸

۳. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۸

۴. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۸

۵. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۸

لَا تَأْكُلُ فِي آيَةِ مِنْ فِضَّةٍ وَلَا فِي آيَةِ مُمْضَضَةٍ.^۱

• روایت اکل در ظرف نقره و ظرف آب نقره را مورد اشاره قرار داده است. ظاهر نهی، حرمت است.

➤ (۱۳) «وَعَنْ مُحَمَّدِ بْنِ يَحْيَى عَنْ أَحْمَدَ بْنِ مُحَمَّدٍ عَنِ ابْنِ فَضَّالٍ عَنْ ثَعْلَبَةَ بْنِ مَيْمُونٍ عَنْ بُرَيْدٍ عَنْ أَبِي عَبْدِ اللَّهِ ع أَنَّهُ

كَرِهَ الشُّرْبَ فِي الْفِضَّةِ وَفِي الْقَدَحِ الْمُمْضَضِ - وَكَذَلِكَ أَنْ يُدَهَّنَ فِي مُدْهِنٍ مُمْضَضٍ وَالْمُسْطَةَ كَذَلِكَ.»^۲

• روایت درباره شرب در نقره و در ظرف آب نقره، حکم به کراهت داده است. هم چنین درباره ظرف روغن

نقره ای هم حکم به کراهت شده است. [مسطه = شانه کردن]

➤ (۱۴) «وَرَوَاهُ الصَّدُوقُ بِإِسْنَادِهِ عَنْ ثَعْلَبَةَ مِثْلَهُ وَزَادَ فَإِنْ لَمْ يَجِدْ بُدْأً مِنَ الشُّرْبِ فِي الْقَدَحِ الْمُمْضَضِ - عَدَلَ بِفَمِهِ عَنْ

مَوْضِعِ الْفِضَّةِ.»^۳

• این روایت، علاوه بر آنچه روایت قبل دارد، فرازی را اضافه آورده است و در آن می فرماید اگر مجبور

هستند که از ظرف آب نقره آب بخورند، لب را به جایی که نقره ندارد، بگذارند.

• مرحوم بحرانی در حدائق احتمال داده است که این زیادت، کلام مرحوم صدوق باشد.^۴

۱. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۹

۲. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۹

۳. وسائل الشیعة؛ ج ۳، ص: ۵۰۹

۴. حدائق، ج ۵ ص ۶۰۵